

A photograph of a classroom. In the foreground, a young woman with long brown hair and glasses, wearing an orange hoodie, is out of focus. Behind her, several other students are seated at desks. A young man in a blue sweater has his right hand raised. To his right, a young man in a red hoodie looks towards the camera. Further back, another student has their hand raised. The background features a large world map on the wall. The overall lighting is warm and soft.

I ve vaší třídě

JSNS.CZ
Jeden svět na školách

Vzdělávací program **Jeden svět na školách (JSNS)** přispívá k výchově zodpovědných mladých lidí, kteří se orientují v současném světě, otevřeně a kriticky přistupují k informacím, nejsou lhostejní, chtějí ovlivňovat a také skutečně ovlivňují dění kolem sebe.

Vyučujícím již od roku 2001 nabízíme dokumentární filmy a další audiovizuální materiály s doprovodem metodických a informačních textů využitelných v běžné výuce. Jsou dostupné zdarma a on-line na našem portálu JSNS.CZ. Audiovizuální lekce přibližují aktuální problémy a výzvy současného světa – porušování lidských práv, ozbrojené konflikty, život v nejchudších zemích a v oblastech zasažených přírodními katastrofami... Věnujeme se také různým environmentálním tématům, sociální problematice a moderním československým dějinám. V posledních letech se naší klíčovou aktivitou stává mediální vzdělávání, tedy posilování mediální gramotnosti žáků a studentů. Učí se kriticky analyzovat a posuzovat důvěryhodnost mediálních sdělení, využívat potenciál moderních technologií se znalostí jejich rizik a bezpečně se pohybovat v kyberprostoru.

Vedle přípravy výukových materiálů realizujeme i řadu dílčích projektů, jejichž společným jmenovatelem je podpora aktivní, zodpovědné a sebevědomé účasti mladých lidí na životě občanské společnosti. Mezi ně patří například Studentské volby („volby nanečisto“ na středních školách), Kdo jiný? (týmové projekty žáků základních a středních škol), Cena Gratias Tibi (ocenění za občanskou aktivitu) a Hledá se (vzdělávací soutěž pro mladé lidi se zájmem o veřejné dění). Věřím, že v naší nabídce najdete materiály a projekty vhodné i pro žáky vaší školy. A těším se na případnou spolupráci.

Karel Strachota, zakladatel a ředitel

AUDIOVIZUÁLNÍ VÝUKOVÝ PORTÁL

Vzdělávací portál JSNS.CZ poskytuje vyučujícím základních a středních škol dokumentární i hrané filmy, spoty, zvukové záznamy, videa aj. v atraktivní podobě audiovizuálních lekcí, doplněných o metodické materiály. Vše je dostupné zdarma a online. Tematické okruhy jsou zaměřeny na aktuální témata současného světa, moderní československé dějiny a mediální vzdělávání.

„Hodnotím otevírání důležitých a silných témat, která se složitě vejdu do konkrétních školních předmětů, jako důležité. Pro mě osobně je to překvapivě cesta, jak budovat bezpečné pracovní prostředí. Ve výsledku skupina pracuje efektivněji a soustředěněji i v jiných hodinách.“

Ida Vohryzková, vyučující, Střední zdravotnická škola Ústí nad Labem

„Studenti mají tendenci vidět svět černobíle. Je nutné je vést k tomu, že každá skutečnost má mnoho stran a pohledů. Film přispěl – kromě mnohého dalšího – k rozšíření obzorů a toleranci.“

Petra Karfíková, vyučující, OA a SOŠ gen. F. Fajtla v Lounech

---

260+

*filmů s výukovými
materiály*

3 700+

zapojených škol

69 000+

*lekci spuštěno za rok
(2019)*

61 000+

*metodických materiálů
stažených za rok (2019)*

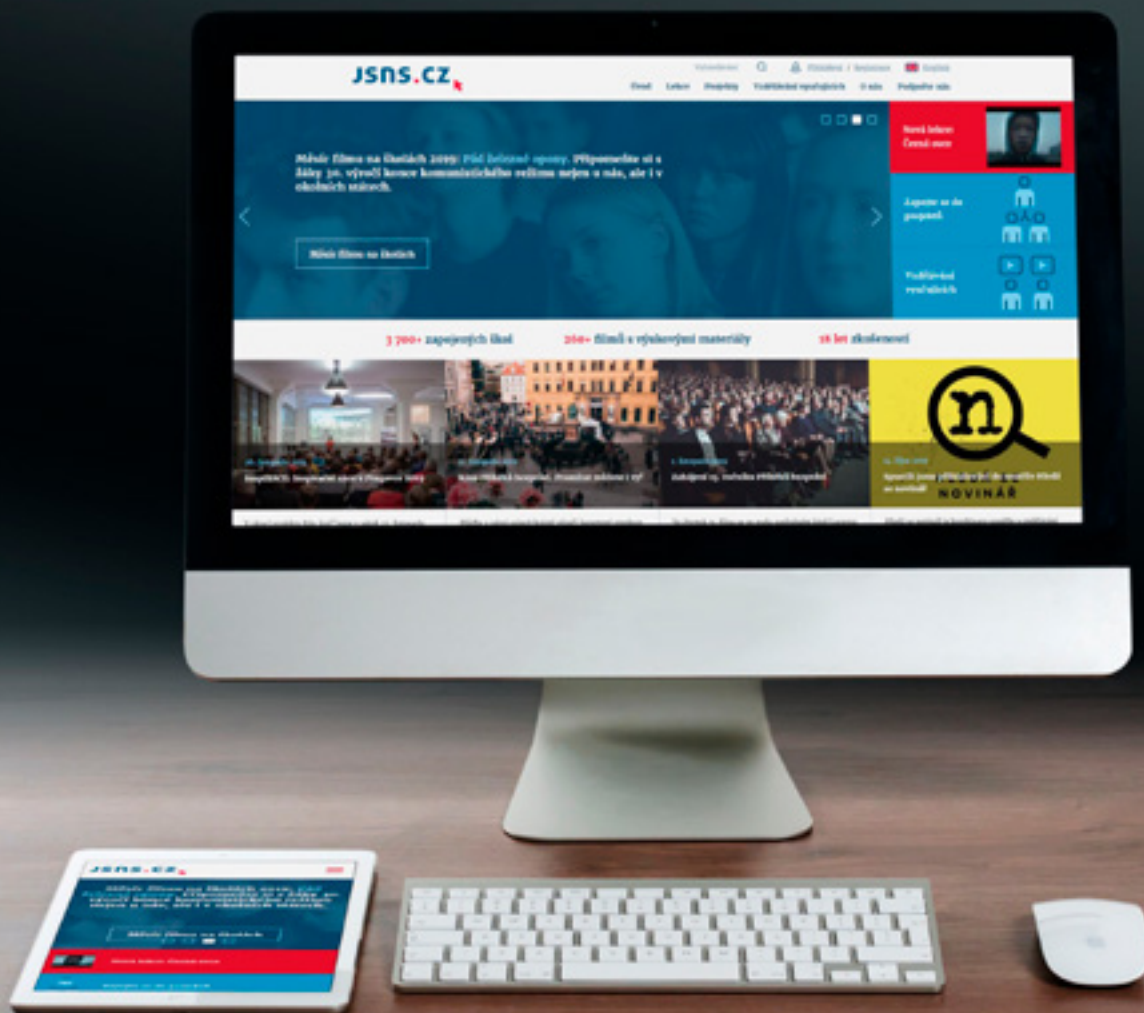

Foto: archiv JSNS

PŘÍBĚHY BEZPRÁVÍ

PŘÍBĚHY BEZPRÁVÍ

Česká společnost má za sebou desítky let života v diktaturách, a navzdory této zkušenosti jako by se z ní vytrácelo vědomí, že současná svoboda není samozřejmá, že je třeba ji chránit. Právě proto vznikl v roce 2005 projekt Příběhy bezpráví, který žákům a studentům tuto dobu nesvobody přibližuje.

„Připadá mi důležité, aby informace získané z dějepisných učebnic a jiných materiálů byly doplněny „živým zdrojem“. Děti se, podle mých zkušeností, pak i více ptají svých dědečků a babiček na jejich cestu životem/dějiny.“

Lenka Machuldová, vyučující, ZŠ Všeruby

„Jsme již pravidelnými účastníky, neboť tuto akci vnímáme jako vhodné a žádoucí připomenutí zásadních společensko-historických témat vyvolávajících užitečnou diskusi. Vedle toho jde o vítané zpestření, ztraktivnění a doplnění výuky.“

Zdeněk Bártl, vyučující, ZŠ Česká Lípa

15

ročníků Měsíce
filmu na školách

8 900+

projekcí s besedami

386 000+

žáků a studentů

250+

týmů projektu
Z místa, kde žijeme

33

laureátů Ceny
Příběhů bezpráví

*V předvečer Dne památky obětí komunistického režimu jsme spolu se studenty v oboře Hvězda vzdali čest bývalým politickým vězňům, červen 2019
Foto: Vojtěch Heřmánek*

MEDIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Média prostupují všemi sférami našeho života a čerpáme z nich většinu informací. Rozvoj digitálních technologií klade na všechny, kteří se chtějí v mediálním světě orientovat a sebejistě pohybovat, stále vyšší nároky. Jsou k tomu potřeba znalosti a dovednosti, které spadají do oblasti mediálního vzdělávání. Kritické myšlení a mediální gramotnost patří proto mezi klíčové kompetence pro život v 21. století. V Jednom světě na školách podporujeme jejich rozvoj.

„Mediální gramotností by měl v dnešní době informačního chaosu disponovat každý z nás. Dopady sociálních sítí a stovek zdrojů informací na formování názorů, schopnost argumentace i kritické myšlení jsou drtivé a ukazuje se, že nejsme na novou dobu připraveni. Díky audiovizuálním materiálům se často nezáživné téma mediální gramotnosti a kritického myšlení může dostat do učeben poutavou formou.“

Karel „Kovy“ Kovář, youtuber, průvodce vzdělávacím pořadem JSNS Kovyho mediální ring

„Považuji mediální výchovu za důležitou. Promítám studentům dokumenty z webu JSNS.CZ. Návštěva odborníka z praxe podtrhne důležitost některých sdělení a pomůže studentům vytvořit si osobní vztah k tématům kvality médií, dezinformací a důležitosti korektního informačního prostoru.“

Marcela Hašková, vyučující, Gymnázium Příbram

40+

audiovizuálních
lekcí s mediální
tematikou

1 000+

odběratelů Bule-
tinu mediálního
vzdělávání

150+

škol zapojených do
Týdnů mediálního
vzdělávání ročně

55+

zapojených
novinářů

30 000+

uživatelů testu
mediální gramot-
nosti (MQ tester)

*Šéfredaktorka zpravodajství ČTK Radka Marková provází studenty redakcí.
Týdny mediálního vzdělávání, červen 2019
Foto: Kristýna Svobodová*

FESTIVAL JEDEN SVĚT

Mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět už od roku 1999 přináší příběhy lidí z různých koutů planety, otevírá důležitá témata z oblasti lidských práv a zabývá se zásadními výzvami současného světa. Součástí festivalu jsou také speciální dopolední projekce vybraných filmů pro základní a střední školy, po nichž zpravidla následují debaty s pozvanými hosty.

„Mnozí žáci se v promítaných filmech našli, viděli tam sebe z venku, bylo úžasné to pozorovat. Po návratu do školy s odstupem a v soukromí našeho třídně-rodinného kolektivu se rozmluvili ještě víc. Povídáme si o tom, diskutujeme, chceme kreslit a malovat. Jeden ze sociálních spotů nás natolik zasáhl, že jsme se rozhodli zapojit do dalšího projektu JSNS, abychom s problémem aktivně něco dělali.“

Zdeňka Míčová, vyučující, ZŠ Lukavice, Olomouc

---

66 000+

návštěvníků školních
projekcí během
ročníku 2019

36

festivalových měst
v roce 2019

*Dopolední projekce pro školy v Kině Atlas, Jeden svět dětem, březen 2018
Foto: Lukáš Bíba*

AKTIVNÍ OBČANSTVÍ

Podporujeme mladé lidi v realizaci vlastních projektů zaměřených na řešení problémů, které je trápí, a projektů pozitivně ovlivňujících jejich okolí. Pořádáme pro ně pravidelná inspirační setkání, nabízíme tematické workshopy, během nichž získávají nejen potřebné znalosti a dovednosti, ale navazují nová přátelství a setkávají se s dalšími aktivními vrstevníky. Středoškolákům nabízíme také možnost založit na škole vlastní filmový klub a pořádat projekce pro své spolužáky.

„Loňský projekt Kdo jiný? byl pro mě asi největším osobním posunem. Naučila jsem se neskutečnou spoustu věcí, které využiji jak v osobním, tak v budoucím profesním životě. O prezentování, mluvení před lidmi, PR a podobných záležitostech jsem neměla ani to nejmenší ponětí a bylo to pro mě a můj projekt velkou pomocí. Letos šlo vše ve stejném duchu – neuvěřitelná dávka motivace, skvělá příležitost poznat nové lidi a neúnavná trpělivost celého organizačního týmu, který se s námi snaží projekty ‚vypíplat‘, jako kdyby byly jejich vlastní.“

Eliška Gemrotová, studentka, Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha

---

3 900+

doposud zapojených
žáků a studentů

30

aktivních filmových
klubů

10

let podpory projektům
mladých lidí

Účastníci víkendového setkání LEADr. klubu v Praze, listopad 2018
Foto: Kateřina Suchá

**CENA
GRATIAS
TIBI**

CENA GRATIAS TIBI

Udělením Ceny Gratias Tibi (z latiny – „děkuji ti“) jsou za svou občanskou aktivitu oceněni mladí lidé, kteří nejrůznějšími způsoby pozitivně ovlivňují život ve společnosti. Laureátům Ceny dáváme najevo, že si vážíme jejich zájmu o okolní dění.

„Chtěla bych poděkovat všem mladým lidem, protože i když se můžou svobodně rozhodnout, čemu se ve svém volném čase budou věnovat, rozhodli se vytvářet takové bohubilé projekty a pomáhat lidem. Víím, že to nedělají kvůli ocenění, a proto je také potřeba poděkovat organizátorům Ceny Gratias Tibi, že na tyto mladé lidi upozorňuje. Že tuto cenu dostávají, je dobré i pro budoucnost, protože jejich aktivita není jenom jednorázová záležitost.“

Zuzana Stivínová, herečka

3

věkové kategorie

800+

projektů nominováno za
dobu udělení Ceny

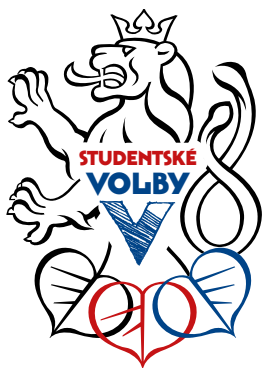
100+

oceněných na výjezdu
v zahraničí

*Zástupci projektu Srdcem, ne očima přebírají Cenu Gratias Tibi z rukou Jana Hrušínského, slavnostním večerem tradičně provází moderátorka Ester Janečková, květen 2018
Foto: Eva Kořínková*

STUDENTSKÉ VOLBY

Pořádáním Studentských voleb přispíváme k aktivnímu, zodpovědnému a sebevědomému občanství nejmladší generace. Umožňujeme středoškolákům vyzkoušet si volby „nanečisto“. Studenti středních škol se tak seznamují s principy zastupitelské demokracie a s volebním systémem České republiky.

„Studentské volby pomáhají vychovávat aktivního občana – voliče, kterému jednou nebude lhostejné, co se ve společnosti děje, který dokáže využít svého volebního práva a posune občanskou iniciativu a odpovědnost o kus dále.“

Zdeněk Kučera, vyučující, Gymnázium Třeboň

10

uspořádaných voleb

300+

průměrně zapojených
škol

---

350 000+

platných studentských
hlasů

*Studenti Gymnázia Nad Kavalírkou v Praze hlasují při Studentských parlamentních volbách, říjen 2017
Foto: Oliver Kamm*

HLEDÁ SE

Soutěž pro mladé lidi ve věku 18–25 let, kteří se zajímají o veřejné dění. Účastníci se během ní setkávají s aktivními vrstevníky, ale také výraznými osobnostmi veřejného života a odborníky z různých oblastí, čímž získávají nové znalosti a dovednosti. V roce 2020 se soutěž pod hlavičkou „Hledá se novinář“ poprvé zaměřila na hledání mladých lidí se zájmem o žurnalistiku. Volně jsme tak navázali na tři předcházející ročníky, kdy jsme pod názvem „Hledá se LEADr.“ pátrali po potenciálních vůdčích osobnostech občanské společnosti a motivovali mladé lidi k zájmu o komunální politiku a občanský aktivismus.

„Díky soutěži dostanete možnost vyzkoušet si věci, ke kterým se běžně nedostanete. Je to například mluvení před kamerou nebo získáte kontakty na lidi zabývající se veřejným děním. Naučíte se také překonávat zdánlivě nemožné překážky. Věděla jsem, že politika je oblast, která mě vždy lákala a po soutěži jsem si to konečně uvědomila naplno. Zároveň jsem ale také zjistila, že mě asi nejvíce baví o politice reportovat nestranně. Při studiu jsem pracovala v advokátní kanceláři. Pak jsem ale začala hledat práci, která by se týkala veřejného prostoru a politiky. Nakonec jsem se dostala do týdeníku Respekt, kde v současnosti pracuji jako redaktorka.“

Andrea Procházková, finalistka soutěže v roce 2017, redaktorka časopisu Respekt, laureátka Novinářské křepelky 2019

80+

účastníků soutěže
Hledá se

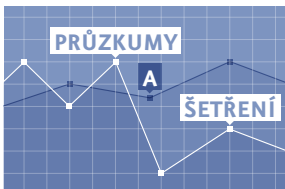
---

230 000+

zhlédnutí poslední
řady pořadu na
TelevizeSeznam.cz

Účastníci druhého ročníku soutěže Hledá se, 2017
Foto: Oliver Kamm

PRŮZKUMY A ŠETŘENÍ

Pravidelně zjišťujeme, jaké jsou názory, postoje a životní styl mladých lidí, jaké informační zdroje sledují, jaký je jejich vztah k místním i celosvětovým problémům atp. Od roku 2017 provádíme i výzkumy v oblasti mediálního vzdělávání.

„Výzkumy ukazují, že mezi mladými lidmi existují obrovské rozdíly v životním stylu, postojích k demokracii a politických preferencích, vnímání společenských problémů a české historie, míře inklinace k autoritářství či ve schopnosti orientovat se v informační společnosti a mediální gramotnosti. Postoje se generačně dědí a jsou ovlivněny tím, kde člověk vyrůstá a kde se učí. Vzdělání rodičů, studovaná škola, chudoba rodiny a regionalita tak s postoji souvisí mnohdy silněji než samotný věk. Studenti gymnázií mohou mít postojově blíže k babičkám z velkoměst a s vyšším vzděláním než ke svým vrstevníkům z učilišť.“

Daniel Prokop, sociolog

Foto: archiv JSNS

JEDEN SVĚT NA ŠKOLÁCH

Člověk v tísni, o. p. s.
Šafaříkova 24, 120 00 Praha 2

www.jsns.cz

e-mail: jsns@jsns.cz

Jan Barta
Dušan Šenkýpl
David Holý

Hana Dvořáková   Ondřej Fryc   Libor Winkler

2019 Člověk v tísni, o. p. s.
Všechna práva vyhrazena
ISBN 978-80-7591-036-3